

mit Gjenfvar har viist, grunder sig paa en meget urigtig Opfattelse af Udvalgets Argumentation; naar man seer rigtig til, ligger der virkelig ikke paa nogen Maade nogen saadan Urimelighed deri; men det, jeg vilde bemærke her, er, at det meget mere stiller sig for mig som en Urimelighed, jeg ikke kan forklare mig, at man ikke blot vil give Gods-eierne Erstatning for deres virkelige Ret, men ogsaa for den Uret, de nu kunde gjøre. Dette er den ærede Rigsdagsmands Standpunkt i denne Henseende, og det er Noget, som jeg paa ingen Maade kan indrømme at være i Overensstemmelse med Grundloven, eller at fordres af den. — Naar jeg forøvrigt her har talt om Gods-eierne og hvad de kunde gjøre eller have gjort, saa maa jeg eengang for alle nedlægge en Forvaring imod, at jeg skulde ville beskylde Gods-eierstanden i Almindelighed for nogen Uretfærdighed eller kaste nogen Mistillid paa samme. Jeg er vistnok overbevist om, at der ere adskillige og det vel ikke saa faa Gods-eiere, der have misbrugt den Magt, de ifølge Forholdene havde, til at gjøre sig ubillige Fordele, men jeg beskylder ingenlunde denne hæderlige Klasse af Medborgere i Almindelighed herfor; jeg veed meget mere, at der er Mange, der gjerne ville være villige til, paa billige Billaar at overdrage Eiendomsretten til Bønderne, og som hidtil heller ikke kunne siges at have søgt at gjøre sig nogen overdreven eller ubillig Fordeel af deres Gods. Men jeg troer ikke, at det er nok, at man kan henvise Bønderstanden med Hensyn til et Krav, som jeg anseer for et velbegrundet og retfærdigt Krav, blot til Velvillie og Humanitet, da det jo dog maa erkjendes, at der kan være endeel Gods-eiere, hos hvilke man ikke vilde møde en saadan Humanitet. Den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 2den Valgfreds (Tillisch) talte selv igaar om, at der var endeel Godser,

hvor Bønderne vare udfugede, og jeg troer, at dette Vidnesbyrd om de factiske Forhold ikke er uden Vægt, ifølge det Kjendskab, den ærede Rigsdagsmand maa have til Forholdene ifølge sine forskellige Embedsstillinger; men jeg kan dog derved ikke paa nogen Maade komme til den Slutning, hvortil den ærede Rigsdagsmand kom, at man slet ikke skulde give Bønderne en Afsløsningsret, fordi den kun kunde udøves af dem, der havde noget, men ikke af dem, der allerede vare saaledes udfugede. Den berettigede Slutning, hvortil jeg troer, man derved kan komme, er, at man skal skynde sig med at give en Afsløsningslov (Hør!), for at de Bønder, der have Noget, kunne kjøbe, inden de maaskee ogsaa blive udfugede.

Jeg skal nu gaae over til et Par Punkter, der vel kunne være vigtige nok, men dog ere underordnede, idet de ialtfald kun vedkomme det nærværende Lovforslag, men ikke en Tvangslov i Almindelighed, forbunden med et Afdrag til Bedste for Bønderstanden. Hertil hører de Indvendinger, som ere fremkomne imod Anvendelsen af Taxationer i dette Forhold, navnlig atter igaar af min ærede Sidemand (Mourier), som talte om Taxationens fuldkomne Billaarlighed, uhyre Upaalidelighed, og andre saadanne Udtryk, som han brugte.

Rettelser.

Nr. 360 Sp. 5745 L. 14 f. n. „der befinde sig paa en af de for Thingets Medlemmer indrettede Pladser“ læs: „der befinde sig paa de for Thingets Medlemmer indrettede Pladser“.